

Lena Lindhe Söderlund. Ta med Prinsbakelser. När en bror får svår cancer. Ordtales förlag.

”Jag undrar förresten om det finns anhöriga. Att bli anhörig det är svårare, det är inte biologi”, skriver P O Enquist i sin roman ”Nedstörtad Ängel”.

Att vara anhörig hör samman med en dramatisk förändring. Någon blir allvarligt sjuk eller drabbas av ett oväntat trauma och jag är inte längre sambo, make/a, förälder, barn eller syskon. Jag är anhörig. Att bli anhörig är inte biologi, det är en del av en smärtsam biografi. Det är från den rollen som Lena Lindhe Söderlund berättar om sin lillebror Tomas sista år efter det att han fått beskedet om en aggressiv hjärntumör. I dagboksform återger hon hans kamp med sjukdomen, men kastar också blickar bakåt i tiden till deras gemensamma uppväxt och historia. Det är också en berättelse om att vara anhörig och om anhörigskapet. Hur hon brottas med att räcka till för både en sjuk bror och en åldrande mamma. I denna berättelse växer också insikten vad det innebär att drabbas av en allvarlig sjukdom. Läkarnas svårigheter att förhålla sig tydliga och empatiska vid svåra besked. Den sjukes och hans anhörigas sökande på nätet efter information och orsaker. Den plottriga arkipelag i vårdkedjan man har att ta sig fram igenom, där var och en är specialiserad på sin sak, där ansikten ständigt är nya och där varje insats måste beställas någon annan stans. Som patient och anhörig famlar man efter den helhetssyn som är vansklig att finna. Det är först efter brytpunktssamtalet och den palliativa vården mot livets slut som stabiliteten verkar infinna sig och alla hittar sina roller.

Mitt i sin berättelse om Tomas reflekterar Lena Lindhe Söderlund om sjukvården och omsorgen i alla dessa aspekter. Hon är kritisk på ett mycket konstruktivt sätt och vet vad hon talar om, då hon själv arbetar med folkhälsoarbete inom Region Östergötland. Boken avslutas med ett antal reflektioner gjorda av såväl Lena Lindhe Söderlund som av andra. Hennes slutsats är att den tekniska vården och behandlingen av tumören fungerade bra med kirurgi och onkologi, medan vården av människan Tomas hade sina brister.

”Ta med Prinsbakelser” är en kärleksfull berättelse om en älskad och svårt sjuk bror. Den är också en värdefull samling av iakttagelser och kunskap som många kommer att ha nytta av, inte bara anhöriga utan alla som kommer i kontakt med den svårt sjuka människan i sin profession. En bok för sjukvården och omsorgen att utbilda sin personal

med. Det finns många böcker och skildringar skrivna av anhöriga som berättar om hur det är att mista en älskad närstående. "Ta med Prinsbakelser" är en av de allra bästa jag läst. I all sin skenbara enkelhet för den oss till djupet vad det är att vara människa och att vårda en människa. Mycket läsvärd!

Jakob Carlander